

GAZETA POPORULUI

Foaie politică-culturală
Apare în fiecare Duminecă

Abonamentul:

Pe un an . . . . . 15 Cor.
Pe o jumătate de an . . . . . 7 Cor. 50 fil.
Pe 3 luni . . . . . 4 Cor.
Abonamentele să se trimită la adresa
„GAZETA POPORULUI“, Sibiu.

Adresa noastră e:

„GAZETA POPORULUI“
Nagyszeben, Rosenanger 14
(Strada Peștilor)

Inserate și anunțuri se primesc la administrația gazetei.

Un șir cu litere mărunte întâia-oră 50 fil.
a doua- și a treia-oră 40 fil.

† Poetul George Coșbuc

A murit poetul George Coșbuc!

Vestea zguduitoare, ce va pătrunde acum inimile acelor cari s'au înduioșat și-au plâns celind minunatele versuri ale marelui cântăreț ardelean, va întrece o clipă glasul ascuțit al nenorocirilor timpului și zbuciumul spre lumină al celor setoși de viață și cultură. George Coșbuc a fost cântărețul nostru, a fost poetul care a pătruns cu adevărat sufletul unui popor întreg, până'n adâncimea bucuriilor și durerilor sale și-a aruncat lumină în umbrele lui, cu acel dar mai presus de fire al poeziei.

Un neam viețuește numai prin lucrările oamenilor mari ai săi, și încetează de fi atunci, când puterea plăsmuitoare a duhului său viu se stinge. Istoria omenirii și a propășirii culturale ne-o dovedește aceasta cu toată prisosința. Sunt popoare din vechime al căror nume s'a păstrat limpede până în ziua de astăzi, deși limba lor a pierit de mii de ani și nu o mai grăește nimeni. Dar numele le viețuește încă strălucitor în amintirea omenirii. Și cunosc asemenea și alte popoare cari au murit fără să lase pe urma lor, nici cea mai neînsemnată dără de lumină.

Dar oare, putem cunoaște faptul care a păstrat pe paginile istoriei vestea lor până astăzi? Au fost bogătanii oare cu averea lor înfricoșată? Despre aceștia nu știm nimic! Vor fi fost proprietarii de fabrici și de prăvălii uriașe? Numele lor nu-l știe nimeni! A fost poate ceata mare de funcționari și meșteșugari, ori deputați gureși și ministri, sau vânzători de piatră scumpă, de argint și de aur? Lauda lor de multă vreme s'a făcut praf, împreună cu danșii! Toate popoarele, despre cari știm astăzi ceva, despre cari copiii învață în gimnazii, iar studenții mai mari la universități, cetind din cărți cu slove străine și necunoscute, au rămas în amintirea noastră, numai prin munca dumnezeiască a celor ce și-au prins cugetele și simțămintele lor în cuvinte scrise. Dacă nu s'ar fi găsit bărbați înzestrați cu har deosebit și inimă largă, pentru de-a tâlcui prin graiu viu ce-a cugetat poporul acela, ce-a simțit inima lui, ce i-au văzut ochii în prejama sa și cum a crezut el în Dumnezeuul său, noi nu i-am cunoaște poate nici numele astăzi.

Pentru aceea am spus, că prețul unui neam se judecă totdeauna după numărul și

înălțimea minții la care s'au ridicat poezii și învățații lui.

Sub unghiul acesta al vederii îl vom judeca astăzi, când știm că nu mai este și pe marele nostru cântăreț, ce s'a îndepărtat trupește din mijlocul nostru. Poetul George Coșbuc! Poetul! A fi poet, a scrie versuri, a potrivi cuvinte luminoase cari să se asemăneze, îmbrățișându-se unele cu altele: ce farmec plin de chemări, ce vrajă tainică ascundeți în ademenirile noastre? Câte suflete au probat în clipe senine de vis, de înduioșare, de desnădejde de izbucnire pătimășe, să vă deie glas, și totuș, cât de puțină poezie, de adevărată poezie pretutindeni! A fi poet! Mi-am închipuit întotdeauna pe un poet, asemănându-se cu un rege, un rege al cugetării și simțirii. Poetul, adevăratul poet este tot ce poate plăsmui un popor mai ales, mai nobil, mai vrednic din adâncurile tainelor sale. Poetul a fost totdeauna cel dintâiu și cel mai de seamă preot la altarele neamului, tocmai prin rostul și menirea înaltă ce i s'a dat. El, care prinde în cuvinte durerile și bucuriile unui popor întreg, marile clipe de desnădejde deopotrivă ca și avânturile cele mai largi ale sufletului său, închipuește într'un timp anumit, tot ce poate însemna dansul și prețul plăsmuirilor sale. Cântărețul, care, — îndepărtat de simțirea și cugetele celor mulți, ce-l așteaptă cu dragoste nemărginită, — își înalță altar numai propriilor sale plăceri și suferințe, nu are dreptul să se plângă de

Dragoste învrăjbită.

I.

Fata sta la poartă, mă-sa la prilaz —
Nu știi ce-avea fata, că-i era năcaz
Și umbla de colo până colo beată.
O vedea și mă-sa, că e supărată
Și că-i joacă 'n lacrimi ochii arși de foc,
O vedea prin casă că se 'nvârte 'n loc;
Prinde 'n mâni un lucru numai ca să-l prindă,
Iese 'n tindă, intră, iarăși iese 'n tindă
Și frământă casa cu nimic, așa.
Ieri cât a fost ziuă nu s'astâmpăra
Nici cât bați în palme, și-alerga silhue,
O trudea vr'o taină și-ar fi vrut s'o spue
Și de multă trudă, n'a vorbit de loc.
S'a culcat în urmă supărată foc
Și prin somn într'una a vorbit cu șoapte.
Astă dimineață s'a sculat de noapte
Și-a tors două fusă până s'au sculat
Ceialalți ai casei. Și-avea plânsă fața.

N'a vrut să mănânce. Toată dimineața
N'a vorbit nici două, iar când a 'nceput
Mă-să cu ocară, fata s'a făcut
Albă și-apoi verde și-a isbit din mână
Fusul plin și furca și-a umplut de lână
Lavițele vetrei. „Bine, fă, dar ce-i?“
A luat în urmă cusătura ei
Cea cu flori — cămașe, soare de frumoasă —
Și s'a dus în pragul tindei, ca să coasă,
Dup'un ceas de vreme, mamă-sa venind
Nu știi ce să-i spuie, s'a crucit privind
Cusătura fetei: Nu vezi, că se pierde?
Unde-ar fi cu galben, ai cusut cu verde;
Crucile pe umăr nu le-ai dus în șir.
Numără, Simino, numără pe fir;
Trei le treci și două le desparți de-o parte
Ca să iasă forma scrisă ca din carte.
Florile alțiței, tu le spânzuri sus;
Roșul de pe margini uite cum l-ai pus!
Și-ai cusut cu negrul fluturii pe coate...!
A văzut Simina greșurile toate

Și-a 'nceput să taie cusătura 'n rând
Se uita la pânză! dar nebunu-i gând
Alerga departe, numai foc și pară.
Când se întoarse 'n urmă mamă-sa de-afară
Și-a pus mâna 'n șolduri și-a privit-o drept:
„Ai stricat Simino, ce-ai cusut la piept!
Ce-a fost bun; Păi, uite mânecele-s rele!
Ce-ai făcut? Stai beată și te uiți la ele!“
Ea prinzându-și toate sculele 'ntr'un loc
Le-asvârli de-oparte: „dă-le mamă 'n foc!“

II.

Avea biata fată ca de ce să-i poarte
Sâmbetele însăși. Zi, că și la moarte
S'a gândit Simina, dar la asta nu.
Mă-sa e de vină! Mă-sa-i zise: „Du
Câte-va și Lincă, că și ea-ți aduce!“
Lina! Par'că fetei îi venea s'apuce
Și de gât s'o strângă până va muri
Lina, că din dansa doar' le răsări
Cearta cu Lisandru! Lina-i vinovată!

lipsa înțelegerii și bunăvoinței cetitorilor săi. Un poet, trebuie să întrupeze în scrisul său pentru de-a fi priceput și folositor, tot ce alcătuiește ființa, cugetarea și simțirea neamului său de pretutindenii!...

Și tocmai acesta este meritul nepieritor al lui Coșbuc. Menirea cuprinzătoare ce i s'a hărăzit de providență, în sânul poporului nostru, a îndeplinit-o cu dragostea și zelul unui preot adevărat. Preot la altarele poeziei, aceasta a fost el. A ridicat o biserică încăpătoare și trainică culturii românești, cântând ce-avem mai prețios: bucuriile și durerile sufletului românesc din Ardeal! Nu poartă nici o vină, dacă astăzi minunatele sale cărți de versuri, n'au pătruns încă pe deplin în toate păturile poporului. Sunt încredințat pe deplin, că de-am putea delătura, ca prin minune, peste noapte, piedeca neștiinței cetitului ce ne oprește pe loc, *Baladele și Idilele, Firele de tort, Ziarul unui pierde vară, Cântecul de Vitejie și Povestea unei coroane de oțel*, ar fi cărțile pe cari le-ar ceti toți fiii neamului, fără deosebire, cu mai multă plăcere! Pretutindenii din ele viața țaranilor noștri țîșnește cu îmbelșugare. Fata care iubește, jertfind totul pentru o clipă de fericire, și ajunsă apoi pe marginea prăpastiei, dragoste tănuită cu toată neliniștea, înduioșările și bucuriile ei, iubire trădată cu izbucniri de mânie și ură tulburătoare, dor de casă, de mamă ce și așteaptă odorul care nu mai vine, cântec de sărbători și colindă dulce pe'nserat la marginea satului, oftat de ibovnică nerăbdătoare sub ploaia petalelor cireșilor înfloriți, răzbunare groaznică de flăcău pe care l-a înșelat iubita, aiurări de temeri și plâns de chemări îndepărtate, toate, toate se desfășoară cu atâta prisos de poezie din fiecare pagină tipărită, a marelui nostru măestru. Sunt cărțile cele mai pline de mireasmă și sănătate ce s'au scris aproape de un veac până astăzi. E așa de firesc, așa de al tău, al fiecăruia, Coșbuc acesta, așa de apropiat de ființa noastră românească, încât ar trebui să-i știm pe din afară toate șirurile, versurile, glumele, tot ce s'a îndurat să ne spună și să ne împrumute din larga fântână clocotitoare a sufletului său. Acestea sunt cărțile

Ieri, de la chindie, și-astăzi ziua toată
S'a isbit cu gândul, tot pe gânduri stând,
Par'că e cu farmec! Tot acelaș gând,
Par'că-i sta Lisandru prapur înainte!
Se muncea Simina să-și aduc' aminte
Când s'a prins la ceartă, pentru ce și cum?
Ce-a zis el? Și dânsa ce-a răspuns, și 'n drum
Cine-a fost s'audă? El a zis: „Ei lasă,
Pentru-atâta lucru nu fii mâniaoasă?
Dac'am zis-o, iartă, n'am să ți-o mai zic.“
Ea s'a 'ntors grăbită, n'am răspuns nimic
Și-a plecat. Lisandru într'un suflet vine:
„Nu te las, Simino, vreau să mor mai bine!
Nu te las acasă! Stăi, că faci păcat!
Uite, dă-mi o palmă și să fii iertat!“
El a hărțuit-o, n'a lăsat-o 'n pace
Și-o silea să rădă. Hoața se preface?
Ea smuncindu-și însă grabnic brațul drept
L-a lovit cu pumnul mâniaoasă 'n piept
Ca s'o lase 'n pace! Și-a plecat, nebuna!
Asta-i ce o doare, asta-i numai una:
L-a lovit! Lisandru, ca trăsnet, cum sta
A privit în urmă-i și-a strigat așa:
„Nu te cunoscusem, fă, mai dinainte!
Dar așa ți-e portul? Bine, ține minte:
De pe mine-ți crească iarba verde 'n prag“.
Rău e și Lisandru! Dacă-l are drag

ce-ar trebui tipărite în zeci de mii de exemplare și răspândite din palat și până la colibă, ce-ar trebui să se schimbe în pâinea cea de toate zilele pentru suflet, ce-ar trebui să înlocuiască odată toate Visurile și toate Alecsandriile cu poveștile lor. Să-l citească bătrânii și copiii, să fie crezul bucuriilor și durerilor noastre, să devie mândria și cea mai îndrituită titulă de glorie a poporului nostru! Trebuie să fim cât se poate de necruțatori în privința aceasta: cu simțirea și avânturile noastre!

Să-i ridicăm deci altar în inimi. Marele mort ne grăește acum din larga împărăție de vecinică tăcere. Umili să ne plecăm genunchii înaintea cenușei lui, și cu adâncă evlavie să lipim buzele noastre de pământul rodnic al aceluia colțisor de țară dela Năsăud ce ni l-a dat. A fost mintea cea mai luminată, mai încăpătoare, mai plină de dar și strălucire ce-au plâsmuit-o acele puteri tainice de viață ale Ardealului, și inima care ne-a iubit și ne-a priceput mai mult decât ori și care alta. *i. b.*

Imprejurările în cari a murit poetul.

Despre împrejurările morții poetului Coșbuc din București ni se vestesc următoarele: „Joi în săptămâna trecută după amiază, la ora 1, a încetat din viață poetul George Coșbuc, autorul „Firelor de Tort“ și duioaselor „Balade și Idile“, cu cari marele poet și-a cucerit locul printre fruntașii literaturii românești.

Știrea a căzut ca și un trăznet în mijlocul rudelor și admiratorilor marelui nostru poet. Se știa în cercul prietenilor săi că poetul Coșbuc este suferind, mai mult abătut, dela trista nenorocire, care l'a lovit acum doi ani, când și-a pierdut pe unicul său fiu. Pierderea copilului în împrejurări atât de triste i-a pricinuit suferinți nespunse, de cari n'a putut fi izbăvit decât în ceasul morții.

Miercuri fusese în oraș și seara când s'a întors acasă, s'a simțit rău. Familia crezând că este răcit, l'a ținut în casă. Coșbuc a continuat în timpul zilei de Joi se păstreze patul, stând de vorbă cu soția sa,

Intr'atâta fata, — și el știe bine, —
Cum îl rabdă locul, Doamne cum îi vine
Suflet să mai umble zile supărat
Pentru-o vorbă numai? El e om bărbat,
N'o să-și prindă doară mintea c'o femeie —
Pentru-ce s'aprinde? pentru ce să iee
De bani buni prostia ori-cărei femei?
Vezi a lui e vina! Nu e vina ei,
A voit să-și bată joc de ea, s'o strângă
Cu țîșina ușii — și-i venea să plângă
De năcaz! Sărmana, ea s'a încrezut
Și-acum el în urmă vezi ce i-a făcut:
I-a spus verde 'n față, că-i mai place Lina!
Ea-l iubește, biata, cum iubești lumina
Ochilor, și toate, toate i le-ă dat
Și-acum el o poartă gurilor prin set,
O 'nglodește 'n vorbe ca pre-o vinovată.
Tuturor le spune că Simina-i fată
Mai așa și-alminteri, toți știu dela el
Că pe-un braț Simina are un negel:
Vezi cum vine, Doamne peste om năpasta?...
Toată ziua fata s'a gândit la astea
Și din toate una mai mult răsărea:
Și-a bătut Lisandru joc numai de ea.
Și gemea Simina, foc acum pe dânsul,
Și strângea din gură să-și înghită plânsul..

când pe la ora 1 și jumătate simțindu-se rău, a căzut iar la pat dându-și sfârșitul, fără ca familia să fi avut cel puțin timpul de a chema în ajutor un medic.

Marele nostru poet a murit în vârstă de 52 ani. Rămășițele sale pământești au fost ridicate dela locuința defunctului, calea Plevnei 48, Sâmbătă în 11. Maiu, la orele 4 d. a., și au fost înmormântate la cimitirul Șerban-Vodă.

Nana Zamfira și poamele.

(Urmare și sfârșit.)

Neavând încătrău și ținând a folosi ocazia binevenită, am luat cuvântul din nou zicând:

„Poamele uscate cum ar trebui îngăduie păstrare cu anii. Vinderea lor deci poate urma tocmai pe când lipsa e mai simțită și prețul atinge culmea. Trimite se pot, în saci, lăzi sau coșere eftine, ori și când și la depărtări ori cât de mari. Ele alcătuesc un nutrimant răcoritor, sănătos, prea ușor de mistuit, hrănit și foarte priincios și bolnavilor, se înțelege în stare fiartă. Ele prind bine mai ales în curgerea lungilor posturi.

„Prin uscare e dată puțința de a îndoi prețul și deci venitul după poame. Uscarea e nu arare-ori singurul mijloc de a vinde cu dobândă prisosul unui cules mănăs.

„Usca se pot poame de ori-ce soi, afară de nuci și alune. Întăietate se cuvine prunelor coapte îndeplin, cât mai zăhăroase, dulci și mari, fie și răscoapte. Urmează feluritele mere și pere în amestec cu puțin gutue, cireșe și vișine, zarzăre, corcodușe și persece. Strugureii, agrișele, smeuza, ainele (afunele) și celelalte boane de asemenea se pot usca.

„La uscare n'ar trebui puse decât fructe sănătoase și coapte, nu și viermenoase, pișcate, necoapte sau doară putrede. Ceea-ce ridică frumsețea și prețul e trecerea pripită dela ferbințea la răcoare sau frig și de-a întoarșele, așadar din cuptor sau uscătoare în pivniță și întors. O cerință neapărată e păzirea celei mai desăvârșite curățenii.

„După spălarea temeinică, merele și câteva gutue se svântă, apoi se curăță de coaje cu un cuțit de corn sau os, care nu pătează miezul. Neasemănat mai spornică e curățitoarea, un fel de strung (strungă), care înlătură, sprinten și apriat, chiar numai pielea de-asupra, așa că miezul rămâne întreg și rotunzit ca din ghilău ori rânda. Bună și cuminte cum e nana Zamfira bucuros vă stă la îndemână cu mașina de curățit, numită „Unicum“, care singură curăță, scobește coceanul și împarte în felii la fel, neavând trebuință de altă sculă. Pe seama casei ajunge o mașină mică, care curăță și scobitorul, care înlătură coceanul, împărțind apoi în felii cu tăișul de corn. Feliile se pun deocamdată în apă cu puținică sare, menită a păstra fața alburie. Perele se curăță de codițe, rareori și de coceni. Dacă sunt mari, se vor despica în felii la fel. Dacă din prune sau persece se scot simburii prin apăsare, cu atât mai bine.

„La soare se uscă mai numai poamele văraticice. Feliile de mere și pere se înșiră pe aște tari sub streșina casei, ear fructele mărunte, cireșe, vișine, smeură și c. l., se aștern pe rogojini ori pânzături curate. Cerând trebuința, uscatul la soare se va desăvârși în cuptorul de pâne sau de-a întoarșele.

„Intâietate ca fragezime, curăţenie şi înfăţişare au poamele, felii sau întregi, cari se uscă, solzite ori răşchirate câte una, pe gratii lungi de nuele, în cuptorul de pâne. Pentru uscatul în mic, pe seama casei, se poate întrebuiţa frigătoarea cuptorului de fiert, aşadar căldura, care şi așa se perde înzadar, uneori zile dearându-l. Aşa usca mai'nainte nana legumile şi dvoastră, sorioarele ei, n'aveţi decât să-i urmaţi, uscând în frigătoare şi poame.

„Drept uscătoare eftină, dar proastă, găsim, aici şi aiurea la noi, lojniţa (coşul de uscat, leasa de prune), unde poamele se afumă rău, se fac amare şi urâte.

„Mai presus de cuptor şi lojniţa vecinic murdară şi nespornică sunt *uscătoarele* mici sau mari, spornice şi practice. Nana Zamfira a întrecut, şi în ale uscării de poame şi legumi, sorioarele de aici şi de aiurea. Ean să vă spun eu rupt ales, că nana, care a tăcut mulcom, a luat în cei din urmă 3 ani pentru marfa trimisă, poame şi legumi uscate numai, suma de aproape 5000 fl., din cari peste 2000 câştig curat.

În faţa acestei ştiri până azi tănuite, dna preoteasa şi nanele toate au rămas cu ochii şi gurile... nu vă spun cum. Partea covârşitoare a marfei uscate, legumi şi poame, s'a fost prăsit în grădinile unora şi altora şi aduse nanei, care era totdeauna gata a cumpăra prisosul îmbiat, cu preţ fi-reşte mic.

După înţelesul avut cu nana şi primarul, îndrituit eram a destăinui şi cumpărarea alor 260 jugăre cu moară, grădini şi c. l. Dar prevăzând, că aldămaşul are se dăinuască te miri cât, am rugat pe nana Zamfira, leoaica zilei, a „cuvânta“ şi dânsa, fie cât de scurt, despre vinul în aşteptare, vin minunat de strugurei. Nana a început fără zăbavă:

„Mustul strugureilor cuprinde acreală prea multă şi prea puţin zăhar, care el dă vinului tăria, prefăcându-se, la fierbere, în spirt. Drept aceea, mustul trebuie amestecat cu zăhar şi apă, care micşorează acreala. La veadra de 10 litre socotesc 2 vedre de apă şi 6 kilgr. zăhar alb, topit în apă ferbinte. Vin spumos dobândesc adăugând la 1 veadră must numai 1 vadră apă, 10 kgr. zăhar şi 10 picături drojdie proaspetă.

„Culeg strugureii după ce s'au copt bine-bine şi-i păstrez, terciuţi cu mânilor, de azi pe mâne, într'un vas mare deplin închis, cadă sau bute. După stoarcerea prin teascul de struguri, adăpostesc mustul, cu apă şi zăhar cu tot, în buţi, unde amestecul începe a ferbe după câteva zile. De pe drojdiile trag vinul pe dată ce s'a limpezit, primăvara a doua şi prin Iunie a treia-oară.

„Din strugureii mei şi cei cumpăraţi am agonisit, în cei din urmă ani, câte 200—250 vedre de vin, care e încă odată așa scump ca cel de struguri.“

Clondirele aduse pe masa oaspeţilor, vezi dragă doamne, ca „probă de gustat“ şi ştirea despre cumpărarea moşiei au stârnit chef şi veselie până într'un târziu.

D. Comşa.

Sinoadele bisericii noastre.

Sinoadele celor trei vlădiciei ale noastre dela Sibiu, Arad şi Caransebeş, au fost convocate — după cum cere Statutul organic — pe ziua din Dumineca Tomii. De astă dată ele se găseau în faţa unui lucru

cu totul tot neobicinuit până acum. După cum scrisesem în numărul trecut al gazetei noastre, ministrul de culte Apponyi a trimis *comisari ai guvernului la şedinţele lor*. Măsura aceasta a stârnit mari nemulţumiri în sânul preoţimii şi a poporului, fiind socotită ca o ştirbire a drepturilor garantate prin lege pe seama bisericii. De aceea sinoadele s'au simţit datoare să-şi spună cuvântul lor asupra acestui lucru.

Iată acum pe rând ce s'a petrecut în sinoade.

Sinodul din Sibiu.

Sinodul acesta a fost deschis în cate-drala cea frumoasă, îndată după sfânta slujbă. Era de faţă un număr foarte mare din membrii sinodului. Venise şi comisarul trimis de guvern, baronul Petrichevich Horváth, îmbrăcat în „atila“, adică în haina de paradă a nemeşilor unguri. Deputaţii sinodali şi-au dat dreptăţile pre cumcă ei anume au fost aleşi de preoţime şi de obştea cea mare a credincioşilor. La şedinţa din ziua a doua s'a întărit imputernicirea deputaţilor aleşi şi sinodul s'a alcătuit, — dar până ce încă nu se făcuse acest lucru, comisarul guvernului îndată la începutul şedinţii, şi-a cetit solia cu care a fost trimis. La şedinţa a treia, care s'a ţinut Mercuri înainte de amezii, preşedintele a adus şi din partea sa la cunoştinţa sinodului, că guvernul, pe temeiul dreptului de supraveghiere al Majestăţii Sale, a trimis la sinod un comisar al său. La şedinţa din după amezii aceleiaşi zile, deputatul *Dr. Aurel Vlad*, în numele comisiei organizatoare a făcut propunerea, că sinodul să protesteze la guvern împotriva măsurii ce a luat-o fostul ministru Apponyi trimiţând comisar la sinod, pentru că prin aceea măsură se vatămă autonomia şi drepturile bisericii; iară întrucât protestul acesta n'a fi luat în seamă de guvern, afacerea cu comisarul să fie dusă înaintea Majestăţii Sale regelui. Până ce va sosi răspuns la această reprezentaţiune, sinodul îşi întrerupe şedinţele, având de a fi convocaţi membrii lui din nou la timpul potrivit.

Partea dintâi, cea privitoare la protest, a acestei propuneri a fost primită de către toţi membrii sinodului.

Faţă de partea a doua, ca sinodul să-şi întrerupă şedinţele până va sosi răspunsul, deputatul *Arseniu Vlaicu* a făcut contra-propunere, ca sinodul să rămâie întrunit şi să-şi ţină şedinţele şi până ce va veni răspunsul la reprezentaţia făcută. Făcându-se votare pe rândul deputaţilor, pentru propunerea deputatului *Dr. Aurel Vlad* au votat 36 de deputaţi, iar pentru contra-propunerea deputatului *Arseniu Vlaicu* au votat 12, deci hotărârea sinodului a ieşit, ca să se întrerupă şedinţele până ce va sosi răspunsul.

Atunci preşedintele a declarat, că nu va duce la îndeplinire această hotărâre a sinodului. Pe urma acestei declaraţii, cei 36 deputaţi, cari şi-au dat votul pentru primirea propunerii, fără să zică o vorbă au părăsit şedinţa. A doua zi s'au întrunit 13 deputaţi, dar bine'nţeles numai cu atâţia nu s'a putut ţine sinodul.

Amintesc în sfârşit, că comisarul guvernului, în vreme-ce deputatul *Dr. Aurel Vlad* îşi cetea propunerea, a declarat sinodul de disolvat, dar nu şi-a dus la îndeplinire această declaraţie.

Sinodul din Arad.

Sinodul vlădiciei Aradului, deschis de Preasfinţia Sa părintele *episcop Ioan Pap*, a mers mai neted. Şi acolo s'a înfăţişat un comisar al ministrului, *Bela Barabás*, comitele comitatului Arad. La şedinţa cea dintâi deputaţii şi-au dat documentele de alegere, cari la şedinţa a doua ţinută în aceeaşi zi după amezii au fost găsite în rânduială, iar sinodul s'a alcătuit ca să poată lua hotărâri. Între actele întrate la sinod s'a cetit actul ministrului de culte referitor la numirea comisarului. În acest act se spunea, că guvernul a aflat de bine să trimită un comisar al său, căruia îi dă dreptul să oprească sinodul, dacă se vor rosti într'ânsul vorbiri nepotrivite din punctul de vedere al statului. S'a mai cetit şi un act dat de însuşi comisarul guvernului, care cerea ca fie-care hotărâre să i se dea lui în scris.

Sinodul a ales o comisie constătătoare din 12 membrii, în frunte cu Înalt Preacuvioşia Sa părintele vicar dela Oradea-mare *Roman Ciorogariu*, că să vină cu propuneri la actul ministrului de culte.

La şedinţa de Marţi dimineaţa s'a umplut sala de lume, — după cum scrie „Az Est“ — venise şi un ofiţer de jandarmi cu mai mulţi detectivi. După deschiderea şedinţii comisarul guvernului a spus de ce a venit şi el acolo, şi a cerut ca în protocol în loc de numirea românească „Oradea-mare“ să se zică „Nagyvárad“. Episcopul nu i-a răspuns nimic, iar deputatul *Nicolae Zigre* a cetit o foarte bine întocmită propunere a comisiei de 12, ca pe temeiul dreptului bisericesc şi a legilor ţării, sinodul să ceară dela guvern să-şi retragă măsura prin care a trimis comisar la şedinţele sinodale, iar dacă va fi de lipsă, să înainteze în treaba aceasta o reprezentaţiune la Coroană. Până ce va veni răspuns, sinodul *îşi amână şedinţele*.

Propunerea aceasta a fost primită cu mare însufleţire de întreg sinodul, după aceea şedinţa s'a închis, iar deputaţii au însoţit cu nesfârşite strigăte de „Să trăiască“ pe Preasfinţia Sa episcopul Ioan Pap.

Sinodul din Caransebeş.

Sinodul episcopiei Caransebeşului a fost deschis de Preasfinţia Sa părintele episcop *Dr. Miron E. Cristea*, dar înfăţişându-se numai 13 deputaţi (număr rău), *nu s'a putut ţine*. Şi la acest sinod guvernul a trimis ca comisar pe comitete comitatului Caraş-Severin.

Nu e numai o întâmplare, că deputaţii acelu sinod nu s'au înfăţoşat. Tot omul cu mintea trează va ghăci pricina pentru care deputaţii au voit mai bine să rămână acasă la dânsii.

Incheiem această dare de seamă despre sinoade prin cuvintele P. S. Sale părintelui episcop al Caransebeşului: „Biserica dă de greutate mari întru împlinirea misiunii sale. Cu toate acestea biserica nu-i permis să rezigneze, slujitorii ei nu-i iertat să peardă din zelul chemării lor. Din contra greutatea situaţiunii trebuie să le întetească puterile, urmând îndemnul Mântuitorului care le zice: „*Îndrăzniţi! Eu am biruit lumea*“.

Pacea dela București.

Telegrama regelui Ferdinand către Marghiloman.

Cu prilejul iscălirei contractului de pace, Regele Ferdinand a trimis următoarea telegramă prim-ministrului Al. Marghiloman:

„Luând cunoștință de contractul de pace încheiat la București, vă sunt recunoscător atât Dv. cât și celorlalți delegați pentru munca grea și stăruitoare ce ați pus în apărarea drepturilor noastre în clipe dureroase.

Am nestrămutată nădejde, ca Rege și Român, în viitorul vrednicului și viteazului meu popor, și vă mulțumesc pentru asigurarea ce-mi dați, de încrederea ce o aveți în trăinicia și propășirea țării sub conducerea mea și a dinastiei mele. Ferdinand.

Di Arion către trimișii români.

Din partea ministerului de externe s'a bătut următoarea telegramă trimișilor români din străinătate:

„Pacea cu cele patru puteri, a fost semnată la 7 Mai, la prânz. Ea va purta titlul de „Pacea din București“. Numeroase îmbunătățiri au fost câștigate peste cele dintâi condițiuni în folosul țării.

„România va ține în viitor, o neutralitate strictă și binevoitoare către Puterile Centrale. Sperăm că pacea va ușura și repara nenorocirile războiului, care ne-au păgubit profund.

„Scăpată de asemenea griji mari, România va reîncepe lucru și va putea să se întărească și să-și asigure astfel viitorul său sub sceptrul Maiestății Sale Regele Ferdinand. (ss) Arion“.

Iertarea celor rămași în București.

Hotărârile cu privire la iertare, pe cari statele ce-au încheiat pace le-au luat împreună și cari au fost supuse unui studiu emeinic, garantează deplina scutire de pedeapsă, în deosebi și pentru toți aceia cari după fuga din Muntenia a fostului guvern, au socotit că nu este potrivit cu datorita lor patriotică să lase țara să piară, ci au readus poporul la plug și la lucru și au ajutat ca nevoile țării și ale populației să fi puse cât mai mult în bună înțelegere cu măsurile militare de trebuință ale administrației de ocupațiune.

Libertate pentru toate confesiunile.

— Toate confesiunile religioase din România vor fi puse pe o treaptă egală. — Religiei catolice, greco-unite, bulgaro-ortodoxe, protestante, musulmane și mozaice li se va da în România aceeași apărare legală și administrativă de care se bucură religia româno-ortodoxă. Mai cu seamă aceste religii vor avea dreptul să înființeze comunități religioase și să întemeieze școli, cari vor fi ținute ca școli private și vor putea fi împiedecate în funcționarea lor, numai dacă vor face lucruri în contra siguranței statului sau a ordinii publice.

Ce zice Antanta la pacea cu România?

Gazeta „Morning Post“ scrie: Ministrul englez Balfour a declarat că alința dintre Anglia și România rămâne și mai departe în putere. Declarațiile de neutralitate ale guvernului român, sunt ținute ca fără preț

pentru aliați. Ziarul mai adaugă, că aceste declarații ale lui Balfour, au făcut cea mai mare bucurie în cercurile române din străinătate.

— Gazeta „Tems“ află că împuternicitul comercial al ambasadei române din Paris și-a dat mulțumita în urma păcii separate, încheiate de România. Guvernul francez l-a decorat cu crucea de cavalier al legiunii de onoare.

— În comisia franceză parlamentară, ministrul Pichon a fost întrebat, ce urmări va trage Antanta pentru încheierea păcii de către România. Pichon a cerut comisiei puțină răbdare spre a se vedea întâi, în ce formă va fi vestită pacea de către ministrul Marghiloman. De aceasta atârnă și legăturile diplomatice, ce vor fi de acum încolo între România și aliați precum și felul cum vor aduce în regulă aliații îndatoririle bănești și economice cu România. Partidele din stânga nu voesc să învinovățească de-adreptul guvernul francez pentru greșelile sale față de România, însă cred, că a sosit momentul a se răfui și această chestie și a se publica toate actele diplomatice privitoare la intrarea României în război.

Pacea dela București în parlamentul englez.

În parlamentul englez s'a pus guvernului următoarea întrebare:

1. Poate declara guvernul, că condițiile contractului de pace cu România au de fapt conținutul acela, care s'a publicat prin gazete?

2. Va recunoaște Anglia și aliații ei contractul acesta de bun și nu are de gând să facă cu învoirea României o îndreptare a condițiilor acestora?

3. E ținută România încă ca aliata Angliei, ori s'a făcut iarăși neutrală?

Ministrul Balfour a răspuns următoarelor:

„Nu am cauză să mă îndoiesc că condițiile publicate nu sunt cele adevărate. Indatăce va fi contractul de pace votat, va înceta România de a mai face parte din Antantă ci va deveni iarăși neutrală. Guvernul englez simte împreună cu România durere, având Anglia datorința necondiționată, ca la conferința de pace din urmă să iee sub cercetare condițiile de pace puse României.

Viitorul Basarabiei.

Intr'o convorbire ce o avut-o la București prim ministrul Al. Marghiloman, cu corespondentul ziarului „Acțiunea Română“, acesta a spus:

— „Basarabia va rămâne alipită de România în întregimea ei, afară de o mică îndreptare de graniță, la nord, care e cu putință că va fi făcută.

Parlamentul român.

Printr'un decret regal, cu data de 9 Mai parlamentul român a fost trimis acasă iar noua Cameră și Senatul au fost chemate pentru ziua de 17 Iunie: Alegerile au fost hotărâte pentru Senat în zilele de 1, 3 și 11 Iunie, iar pentru Cameră în zilele de 5 7 și 9 Iunie. La 2 Iunie încep alegerile, ce se vor face pe temeiul listelor de alegeri din 1916, căci în 1917 nu s'au făcut pașii de lipsă pentru adunarea noulor liste. În scrisoarea primului ministru Marghiloman

cătră rege, în care se cere desfacerea parlamentului, faptul acesta este sprijinit prin aceea, că guvernul găsește că este de trebuință ca contractul de pace încheiat să fie cât mai curând aprobat de parlamentul român și cum actualul parlament, precum s'a văzut de două ori, nu este în stare să ia o hotărâre, se cere desfacerea sa. Aceasta însă nu înseamnă că guvernul se lasă de apropiata înfăptuire a schimbărilor agrare cari vor grăbi și adunarea parlamentului. În această privință guvernul prevede în programul său ca cele dintâi ale sale două puncte: o largă reformă agrară și o adâncă reformă electorală.

Porțiune scăzută de făină în Germania.

Biroul pentru hrană din Berlin vestește oficios, că aducerea de bucate din Ucraina nu se desvoaltă așa de bine precum se așteptase la început. Suntem siliți prin urmare să luăm toate măsurile de lipsă acasă, dacă voim să ne ajungă bucatele și pentru partea aceasta a anului. Bucatele puțin care ne stau la îndemână ne silesc să reducem porțiile. Măsura de 200 grame făină zilnică pentru cei îndreptățiți se va scoborî la 160 de grame. Numai muncitorii aplicați la lucruri grele vor primi tot atâta făină ca și mai înainte.

*****

Răvașul săptămânii.

Sibiu, 26 Maiu 1918.

Secvestrarea recoltei noi. Ordinațiunea despre secvestrarea recoltei noi e deja gata. Guvernul a hotărât ca dimpotrivă cu obiceiul de până acum, întreaga recoltă să se secvestreze deja la treerat, punându-o la îndeplinirea hrănirii publice. Impărțirea recoltei se face pe baza datelor numărării populației, întâmplare nu de mult. Indată ce va fi cunoscut rezultatul numărătorii se va stabili porțiunea de cap. Revirarea și transportarea cerealelor, deodată în țeara întreagă va întâmpina încă mari greutăți din lipsa mare de saci.

Mersul Trenurilor. Sosesc în gara din Sibiu, dela:

Nocrih	la 6 43 i. d. a.
Cisnădie	7— ”
Vinț	7 41 ”
Copșa	12 27 d. a.
Cisnădie	3 44 ”
Făgăraș	4 34 ”
Turnu roșu	6 04 ”
Ocna (dela băi)	7 07 ”
Copșa	10 23 noaptea.

Pleacă, spre:

Cisnădie	5 23 i. d. a.
Copșa	6 12 ”
Făgăraș	10 13 ”
Turnu roșu	10 50 ”
Ocna (la băi)	1 40 d. a.
Cisnădie	1 57 ”
Copșa	3 47 ”
Nocrih	4 06 ”
Vinț	6 10 ”

(Trenul Copșa dela 3 47 și dela 12 27 este tren de povară, are numai clasa a treia, și primește 30—40 pasageri, după cum este loc; la halte nu se oprește, ci numai la stații).

Târgul din Oraștie se va ține în 4 Iunie s. n.

Moartea unui om de omenie. Core-spondentul nostru din Hălmăgel ne scrie: Azi în 13 Mai nou a. c. am avut tristul prilej să petrecem la locul odihnei de veci pe distinsul român *Partenie Drăghiciu*, fost comerciant în Hălmăgiu. Defunctul a fost unul dintre oamenii atât de rari, cari știu ce vor, și merg înainte neținând seamă de greutățile, pe cari li pun în cale oamenii și împrejurările. În vremile cele bune dănsul a luat parte activă la viața atât de plină de mișcare ce se ducea în părțile hălmăgene. A lucrat cu vorba și cu fapta. Când s'a hotărât bunăoară readucerea la viață a despărțământului Hălmăgiu al „*Asociațiunii*“, despărțământ pe care-l prea păraginise o păcătoasă nepăsare: *Partenie Drăghiciu* a fost printre cei dintâi la muncă. Sprijinit'a el în de ajuns și alte mișcări cu de *asemeni* ținte nobile. Și acum, la moarte, printr'o dărnicie frumoasă deamnă și ducătoare la țintă și-a pus cunună tuturor faptelor sale nobile. A lăsat bisericii sală suma de aproape două mii de coroane, iar *propășirii sfântului altar de cultură din Zarand*, — *gimnaziului dela Brad* — i-a destinat frumoasa sumă de zece mii de coroane.

Un om de omenie am pierdut în frunțașul *Partenie Drăghiciu*, — fie-i pământul bun și ușor!
Lentința P.-H.

Proprietarii de mașini pentru îmblățit, sunt făcuți luători de seamă, că rugărilor pentru cerere de material ca să se pună în mișcare motorul (benzină, ulei, și altele) sunt de-a se înainta cel mai târziu până la sfârșitul lunii *Maiu ministerului agronomic*. Pentru cei interesați din comitatul Sibiului se găsesc formulare (hârtii) tipărite gata la protonotarul *Dr. Hermann Orendi*.

Pentru adunătorii de coaje. Centrala industriei de piele, ca să știe tot omul, aduce la cunoștința tuturor celor interesați, că ordinațiunea ministerului de sub Nr. 1351/1917 M. E. cu privire la vânzarea de coaje de stejar și de brad, rămâne tot neschimbată. În înțelesul paragrafului 2 al acestei porunci, tot omul care se ocupă cu adunarea de coaje de stejar și brad, mai departe aceia cari cumpără dela producenți sau dela alții astfel de marfă, și în anul acesta sunt obligați să ofere spre vânzare centralei industriale la 15 al fiecărei luni, toate rezervele ce le au. Publicarea ordinațiunii ministeriale cu privire la prețurile maxime se va tipări cât de curând. Ordinațiunea aceasta cu privire la prețurile maxime are valoare și pentru marfa vândută înainte de publicarea ei.

Recvirarea porcilor slabi. Primarul orașului Lugoj comunică pe baza ordinațiunii vicecomitelui referitoare la recvirarea porcilor slabi, că biroul regnicolar pentru comerțul de porci va solvi proprietarilor acelor, cari oferă în decurs de 8 zile benevol porcii slabi peste 40 kilograme, ce au mai mult peste cinci bucăți, peste prețul maximal premiu câte 1 coroană de kilogram. Cine nu ofere de bună voie i-se va lua porcii cu prețul maximal.

Recvirarea cartofiilor (crumpenilor) timpurii. Prin ordinațiunea guvernului de Nr. 2094/1918 M. E. se poruncește spre știință obștească, că prețurile maxime stabilite prin ord. 764/1918 pentru cartofii ce se scot dela 1 Junie până la 1 August anul acesta nu mai au valoare, ci ministrul va stabili alte prețuri. Cartofii aceștia nu e voie să se întrebuințeze ca nutreț pentru vite. În acele ținuturi ale țării, pe cari le

numește anume ministrul pentru hrana poporului, nu este slobodă scoaterea lor, decât numai pentru trebuințele proprii, iar ceilalți trebuiesc anunțați la biroul pentru mijlocirea de cartofi și pentru întreaga țară. Spre scopul acesta, ministrul este îndrituit să și recvireze cartofii. Biroul acesta pune la îndemâna tuturor, certificate de transport pentru cartofii timpurii. Ori-ce contracte încheiate până acum în privința producerii sau liferării, își pierd valoarea. Aceasta ordinațiune intră îndată în vigoare.

Se dă dumul glotașilor de 49—51 ani. Ministrul honvezilor a dat o ordonanță prin care glotașii din anii 1867—69, deci cei de 49, 50, 51 ani sunt concediați. Liberarea lor dela corpul de trupă se va face cât mai curând. Dreptul la ajutorul de stat încetează în luna, în care a fost liberat glotașul. Ordonanța nu se referă și la ofițerii glotași.

Antanta împotriva Austro-Ungariei. Gazetele ministrului francez Clemanceau (Clemansó) vestesc că într'o ședință a consiliului suprem al armatei s'ar fi tălmăcit dorința să cheme pe toate puterile antantei pentru de a iscăli un nou contract, în care se vorbește despre ce trebuie făcut pe viitor ca monarhia austro-ungară să înceteze de a mai fi putere mare. Noul armate potrivnice Austro-Ungariei ce se alcătuiesc acum în Europa și America să fie recunoscute ca îndreptățite de-a lupta, iar neînțelegerile din lăuntrul monarhiei să fie sprijinite din toate puterile. O parte din deputații francezi sunt împotriva acestei hotărâri, care îndepărtează popoarele lumii de-a se împăca.

Bătăie între Cehi și Nemți în Viena. Înainte de aceasta cu câteva zile, a intrat în unele din restaurantele vestite din Viena deputatul ceh *Stanek* împreună cu câțiva gazetari, prieteni de ai săi. Toți s'au așezat la o masă și începură să grăiască în limba lor. Fără de veste dela o altă masă vecină se ridică atunci în picioare un neamț, începând să țină o cuvântare în limba germană cătră public împotriva Cehilor, zicând că nu poate suferi mai mult purtarea cehilor. Ațâțarea produsă a fost așa de mare, încât stăpânul restaurantului a rugat pe dep. *Stanek* să iasă din birt pentru de a nu se produce scandal. *Stanek* a spus că el n'a ațâțat pe nimeni, și din pricina aceasta nu voiește să iasă. După spusele lui ciarta s'a făcut și mai mare și au început să se bată împreună Cehii cu Nemții, până ce Cehii au ieșit din birt. Rămânând apoi numai Nemții singuri, a început să cânte marșul național al Germaniei „*Die Wacht am Rein*“ (Paza Rinului).

Un conduct pentru petrolul din Ploiești la Oderberg. În fața enormelor greutăți de transport a petrolului din România în Austro-Ungaria și Germania, greutăți provocate din lipsa ee vagoane, s'a ivit în Berlin ideea, de a construi un conduct direct Ploiești—Oderberg. De prezent costă transportul a 10 tone de petrol, a căruia preț în România este cca 900 Marce—2,100 Marce rotund. Conductul proiectat va avea o lungime de 1,200 Km. și-ar putea fi terminat în câteva luni. Cheltuielile s'ar urca la 150 milioane Marce. Cantitatea de petrol ce ar putea sosi pe calea aceasta la Oderberg, ar fi 30—40 litre pro secundă, așadară 2600—3300 metri cubici pro zi. Cheltuielile de construcție, întreținere a conductului, dobânda și amortizarea capitalului investit, nici pe departe nu ar reclama

așa sume mari ca cheltuielile actuale de transport. Cheltuielile de transport pe 10 tone petrolu s'ar urca abia la 50 Marce.

Socialistul german Scheldemann și tulburările din Ucraina. Cu prilejul marilor tulburări din Ucraina despre cari scriam și la alt loc al gazetei noastre, socialistul Scheidemann a ținut o cuvântare în parlamentul german, în care a criticat aspru guvernul nemțesc. Reproducem din ea următoarele:

„Greșește vice-cancelarul, când spune că nu e nici o legătură între arestarea de ministrii ucraini și schimbarea de guvern de acolo. După știrile ce le-am primit eu, parlamentul ucrain au fost încungiurat de soldați germani, iar membrii guvernului ucrain au fost siliți să ridice mâinile și apoi au fost arestați.

Cerem ca să se spună și parlamentului german ordinul de recvirare al generalului Eichhorn. E greu de înțeles ce s'a petrecut în Ucraina. Acum s'a stabilit acolo un hatman (guvernator). După cât se poate vedea din lista nouă ministerială, cei mai mulți membrii sunt niște oameni cu cari n'avem puțință să lucrăm. Biroul Wolf schimbă adevărul lucrurilor. Noul Hatman nu se bucură de încrederea poporului, căci la alegerile parlamentare a primit numai 9 voturi. E drept că sunt în Ucraina destule persoane tulburătoare, dar nici comanda armatei noastre de pază nu e la înălțimea chiemării.

Trupele germane sunt acum în pericol în Ucraina, căci nu sunt atât de număroase, iar populația e înarmată. Congresul țărănesc ucrain a fost o comedie curată. Cu o astfel de politică se ațâță toată Ucraina contra noastră. Ce se va întâmpla din toate acestea, după părerea guvernului, și cum ne vom apropia de pace? Starea însuflețită ce a domnit la începutul ofensivei apusene, dispare acum. Dacă nu se va produce curând o schimbare, va trebui atunci să cercetăm lucrurile în public. În Finlanda, garda roșie are puterea, iar cea albă învinge numai fiindcă germanii luptă de partea lor.

Pe ce drum pășim noi acum? Guvernul nostru nu se află într'o stare din cele mai bune.

Comitatele ardelene și pacea cu România. Precum spune contractul de pace dela Cotroceni, comitatele ardelene își măresc teritoriul astfel:

Al Sibiului se mărește cu 964 km. □	
„ Făgărașului „	„ „ 675 „
„ Ciucului „	„ „ 576 „
„ Treascaunelor se	„ „ 462 „
„ Brașovului „	„ „ 294 „

Mulțumită

Pentru duioasele cuvinte de mângâiere adresate mie, din partea pretinilor și cunoșcuților la moartea — așa de timpurie — a neuitatei mele fiice Septimia, și pentru contribuțiile la colecta de 330 cor. făcută de M-St. D-nă Silvia A. Stoica, în favorul orfelinatului nostru, în loc de cunună pe sicriul celei iubite, — rog pe toți ca să primească, — pe calea aceasta, mulțumita mea cea mai profundă.

Alba-Iulia, Maiu 1919

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Caut două petri

pentru moară de apă fie roșii fie ciuceu, grosimea dela 10 țoli în sus. Adr. Andreiu Socol morar — Alsócsa. 1-4

Comunicat.

În 10 Mai d. a. la 3 oare s'a ținut în Cluj după îndeplinirea formalităților legale detaliate în prospectul publicat, adunarea generală constituantă a societății pe acțiuni: „Aquila“ bancă de asigurări populare pentru țărani și muncitori. Acționarii înfățișați în număr considerabil unanim au dat descărcare fondatorilor, au votat statutele, și au luat act despre designarea în direcțiune a următorilor domni: Dr. Iacob Radu, Ladislau Papp de Lemény, Dr. Amos Frâncu, Dr. Elie Dăianu, Romulus Cuteanu, Dr. Simion Nemeș, Dr. Valentin Drăgan, Alexandru Voina, Dr. Valentin Poruțiu, Dr. Basiliu Bașota, Dr. Iuliu Hașean, Marius Elekeș, Alexandru Ciuza, Dr. Traian Petrașcu, Dr. Mircea Mocan, Dr. Iosif Turcu, Dr. Aurel Milea, Gavril Todica, Iulian Marțian, Dr. Nicodim Cristea, Dr. Valer Moldovan, Gavril Onișor, Romulus Săbădeanu, Maior Basil Popa, Ioan Gall, și în urmă adunarea a ales 15 membrii în comitetul de reviziune. După adunare s'a constituit direcțiunea alegând de president pe Il. Sa Domnul Dr. Iacob Radu, iar ca funcționari interimali, cari toți ș'au oferit fără salare serviciile pentru anul prim de gestiune au fost numiți: Dr. Amos Frâncu, director general, Dr. Valentin Drăganu, director executiv, șeful contabilității, Dr. Eugen Bian director, Sidonia G. Docan directoară, S. Nemeș șeful biroului de propagandă și subscripție și Aurel Murășanu secretar general. În urmă s'a instituit comitetul dirigent, și consiliul bărbatilor de încredere, după raioane și s'a votat în principiu contractele de asigurare cu societatea „Anker“ din Viena, care pune pe „Aquila“ la adăpost de orice rizic. Capitalul social va fi a se plăti în întregime până la 1 Iulie c. pe temeiul prospectelor emise. Tot atunci își va începe activitatea faptică „Aquila“

Direcțiunea societății pe acțiuni
„Aquila“

Prăvălie de Antiquități (lucruri de demult.)

Cumpăr tot felul de lucruri găsite în pământ la arat, ori la săpat, de aur, argint, ori de orice fel de metal, poate fi chiar și de piatră ori cărămidă dacă au diferite semne sau scrisoare pe ele.

Ucioare, potire, păhare, inele, bani vechi răi, petri cioplite cu semne, ori cărămidă scrisă cu slove de demult; afară de aceea bijuterii de aur, argint, chipuri, lucruri sculptate, covoare vechi, licoaze bisericesti pietate pe lemn și altele.

Obiectele sunt a se trimite pe postă ori aduse la adresa 2-6

H. Candrea

Sibiu Str. Fleșerilor Nr. 5.

„Ardeleana“

instituit de credit și economii, societate pe acții în Orăștie dă în arândă pe 3 ani și anume pe 1919, 1920, 1921 următoarele moșii:

pe hotarul comunei Vinț (Alvincz) lângă gară un complex arător de 93 iugăre, cu arândă minimală de 8,000 Cor. la an,

pe hotarul comunei Iia (Marosillye) o moșie de 68 iugăre, din cari 50 arător, iar 18 grădină cu pomi cu arândă minimală tot de 8,000 Cor. la an.

Ofertele să se înainteze la adresa institutului până la 15 Iunie a. c. nou. Direcțiunea își rezervă dreptul a accepta plusofertul, care l va afla mai convenabil.— 1-3

Orăștie, la 10 Mai 1918.

Direcțiunea.

Abonați

și

răspândiți pretutindenea

Gazeta Poporului

cea mai cu dragoste foaie pentru neam!

O fetiță orfană.

În etate de 14 ani, caută aplicație în o familie mai bună la copii. Posede perfect limba română și maghiară, înțelege și limba germană. 2-2

A se adresa: M. Barna, Blaj-Balázsfalva (vasuti vendéglő)

Fetițe pentru lucru

și

un învățăcel

află aplicare (în compactoria)

FRANZ NEUZIL

Pământul mic Nr. 5.

S'a pierdut

o iapă de patru ani

Are semn în frunte și pe spinare și e pintenoagă.

Cine o găsește să înștiințeze pe păgubașul Michael Scheen, Kistorony, Kirchgasse 94.

Avis!

„ECONOMUL“ instituit de credit și economii în Cluj.

Filiale: Murăș-Ludoș și Alud.

Afiliate 7 reuniuni de credit Raiffeisen.

Capital: Un milion coroane.
Rezerve: Patru sute de mii cor.
Depuneri: Trei milioane.

Face tot felul de afaceri de bancă. Primește depuneri de etalon favorabil și cu procent urcat pentru biserică și alte așezăminte culturale. Imprumută pe cambii, ipotecă și lombard.

Vinde și cumpără efecte căutate la bursele din Budapesta, Viena și Praga și mijlocește transacțiuni în legătură.

Mijlocește vânzarea și cumpărarea de mașini agricole.

Ajută la întemeierea reuniunilor de credit și agricole sătești.

Susține: Masa studenților universitari, Ambulanța Petran pentru țărani bolnavi, are Birou: „Sfat de drept gratuit pentru țărani“ și „Un orfelinat de fete“, victime ale războiului.

Aviz!

Moritz Haydecker și Carol Kasper,

foștii arândași

ai hotelului și cafenelei „Europa“

aduc cu toată onoarea la cunoștința stimaților oaspeți, că din cauza indispoziției continue a soțiilor lor și credinciosului lor personal de serviciu, se văd nevoiți cu aprobarea posesorilor să se retragă dela conducerea lor în favorul noului arendaș: dl Rudolf Pattermann și soția sa dna Emma Emília Schäck din Cluj.

Arândașii cari se depărtează astăzi, au ținut totdeauna de cea mai nobilă chemare a lor, să mențină hotelul și cafeneaua la un astfel de nivel, care putea mulțumi chiar și cele mai mari pretenții, și se roagă că de nu vor fi reușit pe deplin să realizeze planul să se atribue aceasta mai mult împrejurărilor în care trăim și împreună cu cari au trebuit să lupte dela începutul întreprinderii.

Iubiților oaspeți și mușterii însă cari au suportat alături de ei răstimpul greu al războiului, le exprimă mulțăminta cea mai sinceră și mai cordială, împreună cu rugarea de a arăta vechei întreprinderi și sub noul ei arândaș același sprijin și a manifesta toată bunăvoința.

Sibiu, în 6 Mai 1918.

Cu toată stima

Moritz Haydecker
Karl Kasper.

Aducând la cunoștința cu toată stima preanonatului public închirierea hotelului și cafenelei „Europa“, subsemnații făgăduim, că vom continua să le conducem și să le menținem la același nivel și aceeași bază solidă, la care le-a înălțat domnii Haydecker și Kasper împreună cu credincioasele lor ajutoare, și rugăm preanonatul public din Sibiu, de-a sprijini și onora și pe mai departe întreprinderea noastră. 2-3

Sibiu, în 6 Mai 1918.

Cu toată stima

Rudolf Pattermann
și soția.

Sunt văduv

În etate de 55 ani, am trebuință de o econoamă din casă bună și să se priceapă în gospodărie. Etatea între 40-45 ani, la cas corespunzător nu-i eschisă chiar și căsătoria. Să fie română și fără copii.

Doritoarele să se adreseze la redacție sub numirea „Un văduv“ Rugăm mărci pentru răspuns! 1-3

Caut

loc ca morar la o moară cu apă. Adr. la Gazeta Poporului. 3-3

Caut

un bărbat sau femeie

de toată încrederea pentru îngrijirea unei curți cu câteva vite la o moșie lângă Sibiu. A se adresa la administrația „Gazeta Poporului“ 1-2

Aduc la cunoștință că am deschis un

atelier pentru zugrăvit de odăi în Săliște.

Lucrez cu cele mai moderne motive românești.

2-4 Lazăr Văsiu.

Avis!

Prin aceasta aduc la cunoștința onor. public, că în

Atelierul de sculptură în piatră

al subscrișului se pregătește: cruci, margini de groapă, lespezi de criptă și trepte pentru edificii etc.

Bogat asortiment de lucru gata, precum: cruci de marmoră, granit, sienit, trachit și din piatră tare din stâncă.

Se pregătește toate lucrările de construcție în toate soiurile de piatră după dorință.

Primesc renovări și reparaturi la monumente vechi, precum și reînnoirea de litere aurite sau în negru.

3-3

Cu toată stima

SIMION ȘTEF

Prețuri convenabile!

măiestru pietrar

Orăștie-Szászváros (Hunyad m.)